

Verwerving van bekwaamheidsbewijs op basis van eerder verworven competenties (EVC)

Handleiding

Je kunt een EVC-procedure opstarten als je extra vrijstellingen wenst te bekomen op basis van opleidingsspecifieke competenties die je hebt verworven, maar die je niet kunt bewijzen met behulp van officiële diploma's, attesten of getuigschriften.

AFSPRAKEN

1 Vertrek van competenties

Een EVC-aanvraag vertrekt vanuit de overtuiging dat je al één of meerdere *competenties* of leerresultaten¹ hebt verworven, evenwel zonder dat je dat kunt aantonen aan de hand van een diploma of een officieel getuigschrift. Als je die competenties inderdaad kunt aantonen, dan verwerf je daarvoor een bekwaamheidsbewijs.

Met een bekwaamheidsbewijs voor een of meerdere (deel)competenties kun je in alle hogescholen van de associatie KU Leuven terecht. Die hogeschool beslist dan autonoom welke vrijstellingen je krijgt op basis van dit bekwaamheidsbewijs.

Voorbeeld

- Je hebt al tien jaar ervaring in een verzorgingstehuis. Je wilt nu starten met een bacheloropleiding verpleegkunde. Je vraagt op basis van je ervaring een bekwaamheidsbewijs aan voor de competentie 'verpleegkundige zorg'. Als je dat bekwaamheidsbewijs wordt toegekend, kun je in de hogeschool vrijstelling krijgen voor een aantal opleidingsonderdelen zoals 'Zorg voor patiënten met circulatie- en ademhalingsproblemen; zorg voor patiënten met heelkundige en traumatische problemen; enz.'
- Je hebt al vijf jaar vakantiejobs gedaan in een reisbureau. Je vindt dat je daarmee de competenties verworven hebt die verbonden zijn aan de kennismakingsstage van het tweede jaar van de opleiding Toerisme en recreatiemanagement. Als je dat inderdaad kunt bewijzen, dan verwerf je een bekwaamheidsbewijs voor die competenties (op het niveau van het tweede jaar). Op basis daarvan kun je worden vrijgesteld van die kennismakingsstage.

Tegenvoorbeeld

- Je bent bezeten van 'anatomie'. Je vindt dat je daar alles over weet. Je denkt in aanmerking te komen om vrijgesteld te worden voor het opleidingsonderdeel 'anatomie'. Dat is niet zo evident. Je kunt immers geen bekwaamheidsbewijs verwerven voor een specifiek opleidingsonderdeel, maar enkel voor een (bredere) competentie. Als je die competentie in zijn geheel niet kunt aantonen, kun je daarvoor geen bekwaamheidsbewijs verwerven, en krijg je dus ook geen vrijstellingen.

Je vertrekt bij zo'n EVC-procedure dus het best vanuit competenties en niet vanuit opleidingsonderdelen.

¹ In dit document hebben we het over eerder verworven competenties. De meeste opleidingen zullen in de loop van de volgende jaren de term 'competenties' vervangen door 'leerresultaten'.

2 EVK en EVC is niet hetzelfde

Kun je eerder verworven kennis (EVK) aantonen via diploma's of getuigschriften, dan moet je dat niet meer doen via de EVC-procedure. Maar het is perfect mogelijk dat je bovenop de vrijstellingen die je krijgt op basis van EVK, ook nog een EVC-procedure opstart.

3 Competenties moet je bewijzen

Elke competentie waarvan je beweert dat je die al hebt verworven, moet je aantonen. Zorg dus voor een goed gemotiveerde en uitgebreide portfolio.

4 Een EVC-procedure is niet gratis

Je betaalt een administratieve instapkost van 55 €.

Eventuele extra eenvoudige toetsen kosten telkens 50 €.

Meer uitgebreide toetsen (zoals bv. het onderzoeken van een portfolio) kosten 150 €.

De bijkomende kosten kunnen ten hoogste 590 € bedragen. Het verschuldigde bedrag wordt gefactureerd door VIVES.

5 Respecteer de deadlines

Een EVC-procedure doorlopen vraagt tijd.

Zorg ervoor dat je tijdig de procedure start, zodat je na het beëindigen ervan de vrijstellingen voor opleidingsonderdelen van het lopende semester nog kunt aanvragen.

Start de EVC-procedure best ten laatste voor 30 september (het eerste semester) / of 30 januari (het tweede semester).

Denk je in aanmerking te komen voor een EVC-procedure, lees dan verder hoe je een bekwaamheidsbewijs kunt aanvragen en welk bewijsmateriaal je daarvoor moet verzamelen.

Bezorg die gegevens aan de studie- en trajectbegeleider van de campus. Je kunt bij die persoon ook terecht voor extra informatie of advies.

EEN BEKWAAMHEIDSBEWIJS AANVRAGEN

1 Selecteer de eerder verworven competenties

Een overzicht van de competenties (of leerresultaten) van een opleiding vind je op de website of kun je vragen aan de studie- en trajectbegeleider.

Hoe die competenties nagestreefd worden in de verschillende opleidingsonderdelen vind je in de ECTS-fiches: zie <http://www.vives.be/opleidingen>

Die informatie geeft je al een idee hoe je de competenties concreter kunt maken.

Bekijk de competenties van de opleiding en maak een eerste voorstel: Voor welke competenties vraag je een bekwaamheidsbewijs aan?

Besprek het met de studie- en trajectbegeleider.

Die zal je helpen:

- Hoe verloopt de EVC-procedure verder?
- Welke formulieren vul je in? Waaruit bestaat het portfolio?
- Welke deadlines zijn er?
- Hoeveel kost zo'n EVC-procedure?
- Is het zinvol genoeg om een EVC-procedure op te starten?
- Heb je mogelijks (deel)competenties vergeten?
- Wat is goed bewijsmateriaal? Hoe verzamel je die?
- Welke vrijstellingen zijn mogelijk op basis van een bekwaamheidsbewijs?
- Vraag je faciliteiten aan op basis van een functiebeperking?

2 Verzamel het nodige bewijsmateriaal

Elke (deel)competentie waarvan je beweert dat je die al hebt verworven, moet je aantonen.

Verzamel daarom in een portfolio zoveel mogelijk bewijsmateriaal voor de gevraagde competentie(s).

Het materiaal dat dient als bewijs om de competentie aan te tonen kan heel divers zijn. Je beschikt met andere woorden over de vrijheid om dit ruim in te vullen. Meestal bewijs je de competentie aan de hand van een overzicht van wat je hebt gedaan, een zelfevaluatie en/of een evaluatie door anderen. Ter illustratie geven we enkele voorbeelden van hoe het bewijsmateriaal er kan uitzien:

- a. Een overzicht van taken
 - Dienstattesten of werkcontracten
 - Gedetailleerde beschrijving van de taken en de verantwoordelijkheden waarmee je kunt aantonen dat je die competentie al hebt verworven
 - Gemaakte eindproducten (+ hoe ze tot stand zijn gekomen)
 - Verslagen van gevolgde navorming (+ wat je ermee hebt gedaan)
 - Videomateriaal van je activiteiten
- b. Zelfevaluatie (per competentie)
 - Sommige opleidingen beschikken over een zelfevaluatieformulier waarbij je kunt aanvinken op welk niveau je staat in de verschillende competenties.
 - Je kunt ook extra motiveren: "Ik vind dat ik beschik over die competentie omdat ..."
- c. Evaluatie, feedback over die specifieke competentie(s) door de werkgever, collega's, externen.

Wat je niet kunt bewijzen aan de hand van je portfolio zal worden bevraagd in een criteriumgericht interview.

Nummer de verschillende documenten en voeg die als bewijsmateriaal toe aan het portfolio. Verwijs in het aanvraagformulier naar het document / de documenten op basis waarvan je die competentie wil bewijzen.

3 Assessment

Een assessmentcommissie zal beslissen of je de competentie(s) hebt verworven. De criteria die de commissie hanteert, zijn:

- a. Authenticiteit: Is het bewijsmateriaal werkelijk van jou? Is het iets waar je zelf een belangrijk aandeel aan hebt gehad?
- b. Actualiteit: Is het bewijsmateriaal nog in die mate recent, dat het nog waardevol is in een snel veranderende maatschappij?
- c. Relevantie: Toon je met dit materiaal wel aan dat je de (hele) competentie hebt verworven?
- d. Kwantiteit: Kun je voldoende bewijsmateriaal voorleggen? Was de periode van relevante ervaring bv. voldoende lang?
- e. Variatie in context: Kun je aantonen dat je competent bent in verschillende domeinen, voor verschillende doelgroepen, in verschillende relevante situaties?

Eventueel word je nog uitgenodigd voor een extra criteriumgericht interview om het portfolio toe te lichten of voor een extra toets.

De resultaten van het assessment worden opgenomen in een databank van de associatie KU Leuven. Ze leveren een gevalideerd bekwaamheidsbewijs op dat geldig is in alle hogescholen van de associatie KU Leuven.

Je kunt met dit bekwaamheidsbewijs vrijstellingen aanvragen.

4 Rechten van de kandidaat

- a. Je krijgt een eindbeoordeling met per competentie een gemotiveerde conclusie. Je kunt je resultaten bespreken met de studie- en trajectbegeleider.
- b. Je beschikt over de garantie dat de ingediende portfolio met voldoende privacy behandeld wordt. Je hebt het recht om het bewijsmateriaal terug te vragen.
- c. Wanneer je meent dat er onterecht geweigerd werd je een EVC toe te kennen, dan kun je binnen de 5 kalenderdagen na mededeling van de beslissing schriftelijk beroep aantekenen bij een interne beroepscommissie (zie onderwijs- en examenreglement).